

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Green dealin mahdollisuudet osana kulutuksen vähentämisestä

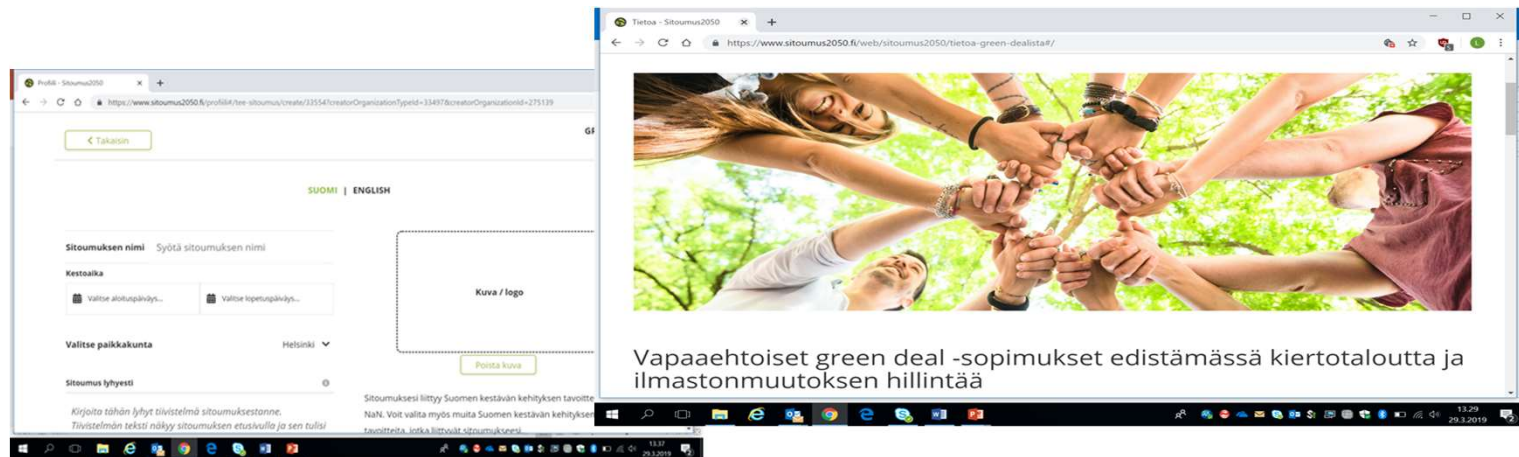
Sidosryhmätilaisuus 15.6.2020 klo 13-15

Leena-Kaisa Piekkari
Erityisasiantuntija

Mikä on green deal?

Green deal on vapaaehtoinen sopimus valtion ja toimialojen tai kuntien välillä.

- Green deal -sopimusten avulla etsitään ratkaisuja mm. ilmastohaasteisiin vastaamiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi Suomessa.
- Sopimusten avulla voidaan tehostaa lainsäädännön toimeenpanoa tai täydentää lainsäädäntöä. Sopimuksissa voidaan asettaa lainsäädäntöä ankarampia tavoitteita sekä toteuttaa tiettyjen tavoitteiden saavuttaminen ilman lisäsääntelyä.
- Yksittäiset yritykset sitoutuvat sopimusten tavoitteiden edistämiseen ja toimenpiteiden toteuttamiseen tekemällä oman sitoumuksensa sitoumus2050.fi -sivustolla. Sivustolla viestitään myös sopimusten kautta saavutetuista tuloksista.

Green deal -sopimuksille ominaista on mm.

- ympäristön ja yhteiskunnan kannalta merkittävät vaikutukset
- kunnianhimoiset ja seurattavissa olevat tavoitteet
- lisäarvo verrattuna nykytilaan
- verrattain nopeasti saavutettavissa olevat tulokset, sekä nopeampi tie muutokseen kuin ilman sopimusta
- uusien ratkaisu- ja toimintamallien kehittäminen osana sopimusten valmistelua ja toimeenpanoa
- sopimuksilla ei voi estää tarvittavan lainsäädännön säätämistä
- sopimuksen nopea implementointi (versus lainsäädäntö)
- vahva keskinäinen vuorovaikutus ja sitoutuminen sopimuksen kaikilla osapuolilla
- sopimuksia ei yleensä laadita yksittäisen yrityksen tai kunnan kanssa – tavoitteena, että sopimus kattaa merkittävän osuuden koko toimialasta/toiminnasta
- sopimukseen osallistuminen on avointa kaikille kiinnostuneille sopimuksen aihepiirin kannalta relevanteille toimijoille, kunhan toimijat pystyvät uskottavasti sitoutumaan sopimuksen tavoitteisiin ja/tai toimenpiteisiin

Solmitut green deal -sopimukset

Tähän mennessä ympäristöministeriö on solminut **viisi green dealia**

- Kaupan Liitto ry (2016): määrällinen tavoite **muovikassien kulutuksen vähentämiseksi**
- Liikenne- ja viestintäministeriö, Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuojat ja teollisuus ry (2018): määrälliset tavoitteet mm. ensirekisteröityjen **henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja muiden vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien autojen yleistymiseksi**
- Ympäristöteollisuus ja -palvelut ry (2019): määrälliset tavoitteet **öljyjätteiden vuosittaisille käsittelymäärille ja kierrätyksen lisäämiseksi**
- Teknisen kaupan liitto ry (2019): määrälliset tavoitteet **täyssähkökäyttöisten vastapainotrukkien, nostinten ja pyöräkuormaajien osuuksien kasvattamiseksi** ja tavoitteet työkoneiden aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi muilla toimenpiteillä
- Rakli ry (2020): määrälliset tavoitteet **purkukartoitusten toteuttamiseksi kiinteistöomistajien korjaus- ja purkuhankkeissa** ja tavoitteet mm. korjaus- ja purkuhankkeissa syntyviin purkumateriaaleihin liittyvän tietopohjan, sekä purkumateriaalien uudelleen käytön ja kierrättämisen ennakkosuunnittelun ja toteutuksen parantamiseksi

Valmisteilla mm. seuraavat green deal -sopimukset

- **Kemianteollisuus ry, Kuntaliitto, Muoviteollisuus ry, Puutuoteteollisuus ry, Rakennus- ja sisustustarvikekaupan liitto Rasi ry, Rakennusteollisuus RT ry, Sähköteknisen kaupan liitto (STK) ry, Teknisen Kaupan Liitto (TKL) ry ja Uusiomuovi:** kalvomuovien kulutuksen vähentäminen, sekä erilliskeräyksen, kierrätyksen, uudelleenkäytön ja kierrätysmateriaalien käytön edistäminen kiinteistö- ja rakennustoimialalla
- **Espoon, Helsingin, Turun ja Vantaan kaupungit ja Senaatti-kiinteistöt:** Päästöttömien työmaiden edistäminen julkisten hankintojen kautta
- **Helsingin, Tampereen ja Vantaan kaupungit, Monetra Oulu ja Tuomi Logistiikka:** Haitallisten aineiden vähentäminen päiväkotiympäristössä julkisten hankintojen kautta

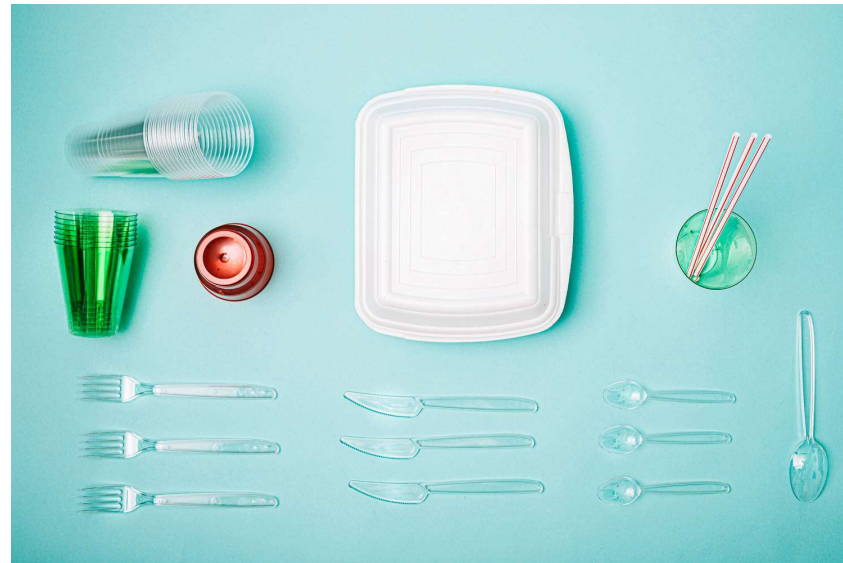

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämistä koskeva green deal

Sopimuksen tavoitteena voisi olla esimerkiksi vähentää kertakäyttöisten annospakkausten käyttöä mahdollisuuksien mukaan ja korvata muovisia kertakäyttöisiä annospakkauksia muista kestävästi tuotetuista materiaaleista valmistetuilla ja helposti kierrätettävillä kertakäyttöisillä annospakkauksilla

Millä toimenpiteillä tavoitteet on mahdollista saavuttaa?

Yhdistykset esimerkiksi

- kannustavat yrityksiä sitoutumaan sopimukseen
- osallistuvat ja kannustavat uusien ratkaisumallien kehittämiseen ja käyttöön ottoon toimialalla
- suunnittelevat ja toteuttavat valistustoimenpiteitä
- osallistuvat sopimuksen seurantaan liittyvän tiedon keräämisen ja raportoinnin kehittämiseen
- osallistuvat lisätoimenpiteiden suunnitteluun ja sopimuksen jatkokehittämiseen

Ministeriö esimerkiksi

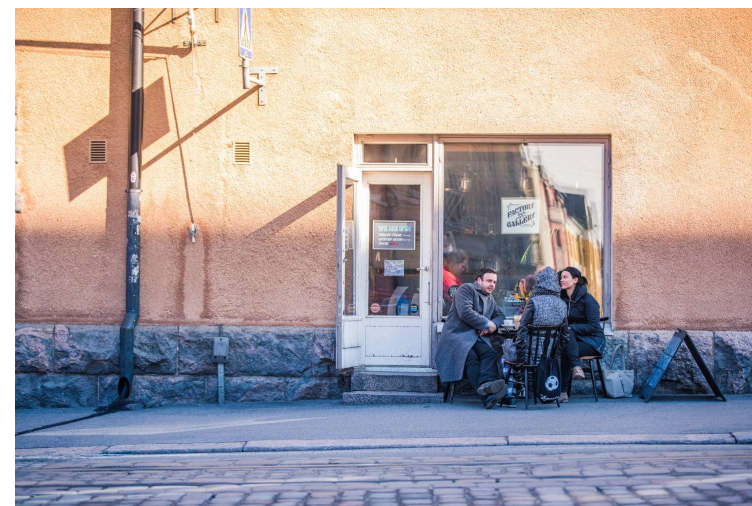
- rahoittaa pilotteja
- toteuttaa taustaselvityksiä
- toteuttaa sopimuksen tavoitteiden saavuttamista tukevaa viestintää
- seuraa sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja arvioi sopimuksen vaikuttavuutta
- osallistuu lisätoimenpiteiden suunnitteluun ja sopimuksen jatkokehittämiseen

Yritykset voivat edistää sopimuksen tavoitteita esimerkiksi...

- asettamalla kunnianhimoiset tavoitteet kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen ja/tai kertakäyttöisissä annospakkauksissa käytetyn muovin määrän vähentämiseksi
- kartoittamalla vaihtoehtoja kertakäyttöisille annospakkauksille ja ottamalla mahdollisuuksien mukaan käyttöön kestävämpiä ratkaisuja
- kartoittamalla vaihtoehtoja muovisille kertakäyttöisille annospakkauksille ja korvaamalla mahdollisuuksien mukaan muovisia kertakäyttöisiä annospakkauksia muista kestävästi tuotetuista materiaaleista valmistetuilla ja helposti kierrätettävillä kertakäyttöisillä annospakkauksilla
- asettamalla erillisen maksun kaikille kertakäyttöisille annospakkauksille
- kouluttamalla henkilöstöään asiakkaiden valistamisessa ja roskaantumisen ehkäisemisessä
- viestimällä asiakkailleen kertakäyttöisten annospakkausten ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtoisista ratkaisuista niiden kulutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi

Kiitos!

Leena-Kaisa Piekkari
erityisasiantuntija, ympäristöministeriö
puh. 029 525 0055
etunimi.sukunimi@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

